

3. Tutkimuskysymykset

Jotta vierailuista jäisi jotakin konkreettista käteen, muotoilin kolme kysymystä joihin koetin saada vastaukset kaikilta kirjastoilta. Kysymykset olivat:

1. Miten yliopisto käyttää e-aineistoja musiikin alan opetuksessa / tutkimuksessa?
2. Miten kirjastot tarjoavat lisensoituja e-aineistoja asiakkaille?
3. Miten kirjasto käsittelee e-aineistoja suhteessa painettuihin kokoelmiin?

Pyrin selvittämään nämä asiat kaikissa kirjastoissa joissa kysymykset olivat jotenkin relevantteja, paitsi Barbicanissa jossa en tehnyt haastattelua. British Library ei ole oppilaitoskirjasto joten kysymykset eivät kovin hyvin istuneet sinne.

3.1. E-aineistot

Selvitin myös, mitä e-aineistoja kirjastoilla on käytössä. Tämä ei ollut varsinainen tutkimuskysymys, mutta oli välttämätöntä selvittää jotta tietäisin mistä kirjastot puhuvat kun ne puhuvat e-aineistoista. Melko pian selvisi, että Taideyliopiston e-aineistot ovat hyvin laajat verrattuna ainakin Lontoon vastaaviin oppilaitoksiin. Ainoastaan suurilla monialaisilla yliopistoilla oli enemmän e-aineistoja kuin meillä..

Musiikin aineistolistoissa oli paljon samoja aineistoja. Tämä on luonnollista, koska aineistojen jakelu on kansainvälistä ja meilläkin valtaosa aineistoista on englanninkielisiä joten kielieroja ei Helsingin ja Lontoon välillä juuri ole. Poikkeuksen muodostavat lähinnä brittien kansalliset aineistot joista monet ovat British Libraryn tuottamia (esim. ”19th Century British Library Newspapers”), joita Taideyliopistolla ei ole käytössä. Nämä ovatkin lähinnä tarkoitettu Britannian yliopistojen käyttöön, meillä vastaavanlainen aineisto on Kansalliskirjaston tuottama Elektra-artikkelikokoelma suomalaisista tiedejulkaisuista.

Aineistoja, jotka näkyivät lähes kaikkien kirjastojen listalla olivat nämä (suluissa luku, kuinka monella kirjastolla kahdeksasta aineisto on käytössä):

- Oxford Music Online, eli Grove Music (8/8)
- Naxos Music Library (7/8)
- RILM (7/8)
- RIPM, ei kokotekstejä (7/8)
- IIMP (7/8)
- JSTOR, eri kokoelmia (7/8)
- Oxford Art Online, eli Grove Art (6/8)

Aineistoja joita meillä ei ole käytössä oli Lontoossa enimmillään neljällä kirjastolla. Nämä olivat pääasiassa Britannia-keskeisiä aineistoja, mutta muutamia aineistoja nousi esiin kiinnostavina ja tutkimisen arvoisina:

- Arts and humanities citation index (4/8)
- Index to 19th-Century American Art Periodicals (4/8)
- Oxford Reference Online (4/8)
- ProQuest: Periodicals Archive Online (eli PIO-fulltext) (4/8)
- Credo Reference (3/8)
- Naxos Video Library (3/8)
- MyiLibrary (e-kirjoja, ebraryn tapainen?) (3/8)
- Naxos Jazz (2/8)
- Scopus (2/8)
- Digital Theatre Plus (1/8)
- Drama Online (Bloomsbury Press) (1/8)
- EBSCO: Index to Printed Music (1/8)
- EBSCO: Music Index (1/8)

Yksittäisiä e-lehtiä ja e-kirjoja en listannut mukaan. Jotkin aineistot (esim. Oxford Reference Online, MyiLibrary) tosin sijoittuvat välimaastoon siten, että ne ovat alustoja joille voidaan hankkia yksittäisiä e-kirjoja tai aihekokoelmia erilaisilla käyttöehdoilla. Kysyin e-kirjoista useimmilta, ja vain muutama kirjasto (KCL, RCM, Trinity) on hankkinut erillisiä e-kirjoja. Kate Eaton Guildhallista perusteli hankkimattomuutta niin, että asiakkaat olettavat e-kirjoja kohdatessaan, että niissä on samanlaiset käyttöoikeudet kuin esim. kindle-kirjoissa (eli saa ladata ja pitää). Kirjastojen e-kirjasopimukset ovat kuitenkin huomattavasti huonompia kuin yksityiskäyttäjien joten käyttö on kömpelöä. ”Miksi maksaisin e-kirjasta enemmän kuin painetusta, vaikka painettu on käytettävämpi?”. Kathy Adamson RAM:sta sanoi aivan samaa.

3.2. E-aineistojen käyttö opetuksessa

Ensimmäinen varsinainen kysymykseni koski sitä, miten yliopisto käyttää e-aineistoja opetuksessa ja tutkimuksessa. Halusin tietää, käyttävätkö opettajat opetustilanteessa lisensoituja e-aineistoja tai viittaavatko he niihin opetuksessa esim. käskemällä opiskelijoita lukemaan / kuuntelemaan / katsomaan jotakin lisensoidusta aineistosta. Halusin myös tietää, ovatko kirjastolaiset perillä tästä asiasta eli yritin myös mutkan kautta selvittää miten kirjastopalvelujen ja opetuksen välinen kommunikaatio toimii. Samalla opetuksesta puhuttaessa puhuttiin luontevasti myös tiedonhaun opetuksesta, eli kirjaston tarjoamasta opetuksesta.

Guildhallissa Kate mainitsi, että tutorit antavat tutorryhmilleen kuuntelutehtäviä Naxoksesta seuraavalle tapaamiskerralle. Muutoin ei kuulemma käytetä paljoa opetuksessa suoranaisesti. Guildhallissa on Moodle-alusta käytössä (meillä Optima on vastaava), ja siellä on nähtävillä kurssien lukulistat, ”reading lists”, jotka koostuvat artikkeleista, kirjoista, äänitteistä ym. jotka olisi syytä lukea tai kuunnella kurssin yhteydessä. Nämä käydään systemaattisesti kirjaston kanssa läpi vuosittain, jotta ei jouduttaisi tilanteeseen jossa kirjasto tarjoaa kurssikirjasta ”eiota” opiskelijaryhmälle. Opetuksen ja kirjaston yhteistyö oli kehittynyt viime vuosina paljon.

King’s College Londonissa tiedettiin, että ”musiikista kirjoittaminen” –opintojaksolla käytetään Grovea. E-aineistot ovat heillä tutkimusyliopistona kovassa käytössä, ”opiskelijat tarvitsevat e-aineistoja”, lopettivat esimerkiksi CD-kokoelman kehittämisen koska heillä on Naxos ja Alexander Street Pressin tietokannat. Heillä on syksyisin uusille opiskelijoille tunnin verran opetusta sisältäen kirjastokierroksen, lisäksi on johdantosesio tiedonhakuun (”mitä muuta kuin JSTOR ja Google Scholar

on olemassa?") ja EndNote-viitteidenhallintajärjestelmän opetusta (meillä vastaava on RefWorks). Koska yliopisto on monialainen, heillä on selkeä prosessi aineistojen hankintaan. Siinä ollaan yhteydessä opettajiin ja tutkijoihin, lähetellään ”laita nämä alasi e-aineistot tärkeysjärjestykseen” –tyyppisiä priorisointilistoja ja kerätään toiveita. Prosessiin kuuluu myös systemaattinen tapa ottaa aineistoja mahdollisimman paljon koekäyttöön ja kerätä niistä palautetta. He tarvitsevat hankintaan selkeän prosessin, jotta resurssit saataisiin oikeudenmukaisesti ja järkevästi jaettua eri tieteenalojen kesken.

Royal Academy of Music pyrki kirjastoista vahvimmin saamaan opiskelijat hyödyntämään myös muita kirjastoja joihin he voivat saada käyttöoikeuden (Senate House Library, British Library, Westminsterin yleinen musiikkikirjasto). Heillä oli vain kaikkein tärkeimmät musiikin e-aineistot käytössä. Opetuksessa opettajat viittaavat Naxokseen ja Groveen paljon. Kaikki jatko-opiskelijat tuntevat ainakin JSTORin ja monet heistä olettavat JSTOR-kokoelman olevan laajempi. RAM:lla on kuitenkin vain JSTORin Music Collection, joten kehottavat silloin käyttämään Senate House Libraryn suurta JSTOR-pakettia. Mitä ilmeisimmin JSTOR on Britanniassa erittäin tunnettu ja suosittu, kuulin siitä kaikilta todella paljon (”Worth every penny”, Kate Eaton, Guildhall).

Royal College of Musicissa opettajat käyttävät tunneilla mieluummin CD-levyjä kuin Naxosta, koska nettiyhteydet ovat joskus epäluotettavia. Opettajat kyllä viittaavat opetuksessa e-aineistoihin, ainakin Groveen. Näillä on myös kirjasto-orientaatiota, jossa opettajat ovat mukana (!) joten opettajat tulevat sitäkin kautta tietoisiksi e-aineistoista. JSTOR, Naxos ja Grove ovat tunnetuimmat. Naxos ja IPA Source ovat heillä erittäin suosittuja, sen sijaan DRAMista ja Alexander Street Pressin tietokannoista olivat luopuneet vähäisen käytön ja ASP:n kohdalla huonon toimivuuden vuoksi.

Trinity Labanin Jerwood Libraryssä ei kovinkaan paljoa käytetä luokkatilanteessa e-aineistoja, sillä vain osassa luokista on tietokoneet, ja opetushenkilökunnan keski-ikä on melko korkea joten menevät ”vanhan kaavan mukaan”. Joku opettaja on tehnyt Naxokseen soittolistoja ja niihin linkkejä. Siihen rohkaistaan. Jotkut opettajat laittavat joskus artikkeli-pdf:iä moodleen, mutta siitä pitäisi ilmoittaa johonkin virastoon joten kirjasto kehottaa käyttämään linkkejä e-aineistoihin. Ovat pitäneet koulutus-sessioita aineistoon linkittämisestä opettajille mutta se ei ole oikein ottanut tulta. Keskustelimme tämän ohjeistamisesta, Trinityssä näissä asioissa proxy-asiat ovat suurempi ongelma kuin meillä. Heillä on menossa etäopetuksena opettajien täydennyskoulutuskurssi, jolla yksi tehtävä on kirjoittaa jostakin artikkelista tai e-kirjasta ja antaa linkki siihen, ja tämä on opiskelijoille tosi vaikeaa. Edith ja muut järjestävät tiedonhaun opetusta säännöllisesti, eri vaiheissa oleville opiskelijoille erilaisia sessioita. Sain paperin, jossa selvitys näistä.

Senate House Library on toki hieman erilainen, sillä se tarjoaa e-aineistoa ”osakasoppilaitosten” tarpeisiin. Opetuksessa käytetään yhdistelmää oppilaitoksen e-aineistoista ja Senate Housen aineistoista. Oppilaitoksella saattaa esimerkiksi olla vain JSTOR Music Collection, mutta SHL:llä on JSTOR Arts & Sciences paketteja 7-8 kpl. Eli musiikkiopiskelijoilla on myös SHL:n kautta pääsy myös muiden alojen aineistoihin. SHL laajentaa näin aihepiirin tarjontaa opiskelijoille siitä mitä heidän oppilaitoksellaan on tarjota, sekä e-aineistoissa että painetuissa. Esim. SHL:llä on British Psychological Societyyn painettu kokoelma, eli paljon psykologian materiaaleja, joten esim. musiikkipsykologian opiskelijat saattavat käyttää SHL:ä enemmän kuin

omaa kirjastoaan. SHL:n e-aineistostrategia on tarjota kaikkien alojen aineistoja ja poikkitieteellisiä aineistoja.

British Library, vaikka onkin tutkimuspuolen keskuskirjasto Britanniassa, ei ole oppilaitoskirjasto joten kysymys ei ollut relevantti. BL:llä on tosin vähän omaa opetustoimintaa e-aineistojen käytöstä. BL:llä on laajahkot e-aineistokokoelmat, joista osaa se tuottaa itse kokoelmiaan digitoimalla.

Yhteenvedonä näytti siltä, että e-aineistojen käyttö opetustilanteessa on melko vähäistä kaikkialla, mutta opetuksessa kyllä viitataan käytössä oleviin aineistoihin. On kyllä myös niinkin, että tämä on kysymys mikä olisi parempi esittää opiskelijoille tai opettajille, koska kirjastolaiset eivät välttämättä tiedä mitä kaikkea opetuksessa tapahtuu. Opettajien ja kirjaston yhteistyön määrä vaihteli oppilaitoksittain. Kaikki jotka kertoivat että yhteistyötä on, kertoivat myös sillä saavutetuista hyödyistä, joten rohkenen ehkä loikata sellaiseen johtopäätökseen että opetuksen ja kirjaston välinen yhteistyö on kannattavaa toimintaa. Kiinnitin myös huomiota siihen, mitä ei sanottu: kukaan ei maininnut tässä yhteydessä työmäärää, rasittavuutta tai muita ”kustannustekijöitä”. Valtaosalla kirjastoista oli myös jonkinlaista tiedonhaun opetusta. Haasteina mainittiin erityisesti opiskelijoiden taitojen lähtötaso, joka taiteeseen keskittyvissä oppilaitoksissa voi olla hyvinkin alhainen. Mieleeni jäi myös Kate Eatonin (Guildhall) kommentti heidän ratkaisustaan, joka on opettaa tiedonhakua vasta kolmantena vuonna sen kurssin yhteydessä jossa sitä oikeasti tarvitaan: ”It’s delivering it when it’s actually needed”.

3.3. E-aineistojen tarjoaminen asiakkaille

Toinen tutkimuskysymykseni koski sitä, miten kirjasto tarjoaa e-aineistoja asiakkaille, eli mitä kautta asiakkaiden on tarkoitus päästä aineistoihin käsiksi, sekä paikan päältä että etäkäytössä. Kysymys käsitti myös mahdolliset yhteishaku- ja linkityspalvelut kuten Metalib, SFX, EBSCO Discovery Service jne.

3.3.1. Ensisijainen reitti aineistoon

Useimmissa kirjastoissa oli tarjolla vaihtoehtoisia tapoja päästä käsiksi e-aineistoihin. Käytössä olevat systeemit on merkitty taulukkoon 1, ensisijainen reitti on merkitty ykkösellä. Tarkoitan ensisijaisuudella eniten käytettyä ja kirjaston parhaiten tukemaa tapaa. Useimmissa kirjastoissa ensisijainen tapa oli pitää aineistoista linkkilistaa joko intranetissä tai verkkosivuilla, intranet oli selvästi suosittu. Tämäkin heijastelee sitä, että oppilaitoksissa ei ole käytännössä ulkopuolisia käyttäjiä lainkaan. Erityisesti pienet oppilaitokset vanhoivat yksinkertaisuuden nimeen, ja pitivät linkkilistaa käytännöllisimpänä ja helpoimpana tapana ohjata asiakkaita aineistoon.

Ainoastaan monialaisilla KCL:llä ja SHL:llä ensisijainen käyttötapa oli joku muu kuin linkkilista verkkosivulla. KCL panosti vahvasti Primon käyttöön, jolloin e-aineistoja käytetään Primo Central Indexin kautta (sama tapa tulee olemaan käytössä Finnassa), he olivat myös importoineet paljon marc-tietueita katalogiin ja yksi valintaperusteista oli se, että aineisto ei toimi Primo Central Indexissä. Tällä tavalla täydennettynä Primo pystyy hakemaan lähes kaikesta fyysisestä ja elektronisesta aineistosta. SHL:ssä taas oli ollut verkkosivuilla järjesteltävä linkkilista, jonka taustalla oli jokin access-tietokanta, mutta IT-ihmiset olivat halunneet siitä eroon joten se oli korvattu aineistotietueilla katalogissa, eli heillä on yksi tietue kullekin e-aineistolle tai tietokannalle. Colin Homiski oli tästä hyvin pettynyt, koska linkkilista oli ollut hyvin suosittu. Neljä kuukautta vierailun jälkeen lista oli palannut SHL:n verkkosivuille.

Taulukko 1: Mistä asiakas ohjataan aineistoihin (1=ensisijainen reitti) ja miten autentikointi toimii.

	University of Arts Helsinki	Guildhall school of music and drama	King's College London** (SH)	Royal Academy of Music (SH)	Royal College of Music	Trinity Laban Conservatoire of Music	Senate House Library	British Library
Points of access (1=primary):								
Link list on website	1			X ¹		X	X	1
Link list on intranet page		1		1	1	1		
Links in LibGuides			X					
Records for resources in catalogue							1	
Imported records in catalogue	X		X			X		
Metalib (Ex Libris)	X		X					
Encore metasearch (Innovative)							X ²	
EBSCO Discovery Service		(X) ³				X		
Primo (Ex Libris)			1					X
SFX (link resolver)	X		X					X
Other link resolver						X		
Authentication:								
No remote access								X
EZproxy	X		X				X	
other proxy					(X) ⁴	X		
Athens/OpenAthens		X		X	X	X	X	
shibboleth	X ⁴		X			X	X	

3.3.2. Järjestelmät

Kaikilla kirjastoilla oli käytössä yksi tai useampi kirjastojärjestelmä. Useimmilla oli joku SirsiDynixin kirjastojärjestelmästä, sillä taannoin Britanniassa oli sovittu että yliopistot käyttävät SirsiDynixiä jotta jatkossa yhteisluettelo- ym. projektit olisivat helpompia. Osalla oli myös jonkinlainen yhteishakujärjestelmä, joko Metalib (=nelli) tai muu metahakujärjestelmä, tai sitten jokin ”discovery”-tyyppinen palvelu (EBSCO Discovery Service, Primo, myös Finna kuuluu näihin).

Kuvat 9-11 kuvaavat eri yhteishakumenetelmiä. Kuvassa 9 mitään yhteishakumenetelmää ei käytetä, joten käyttäjä voi hakea vain yhdestä aineistosta kerrallaan sen oman käyttöliittymän kautta. Poikkeuksena tästä ovat saman kustantajan (esim. EBSCO) aineistot, joita voi hakea yleensä yhtä aikaa samasta käyttöliittymästä.

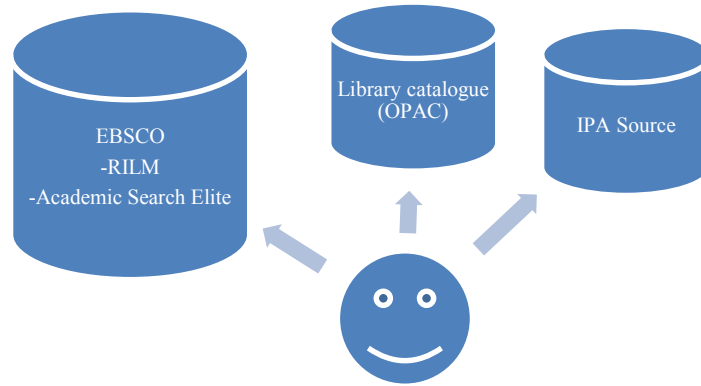
¹ a web page in OPAC's web interface

² not used by the music staff

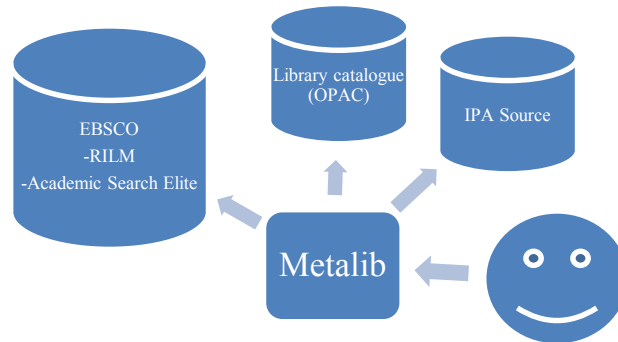
³ in the future

⁴ used for signing into EZproxy, not into e-resources

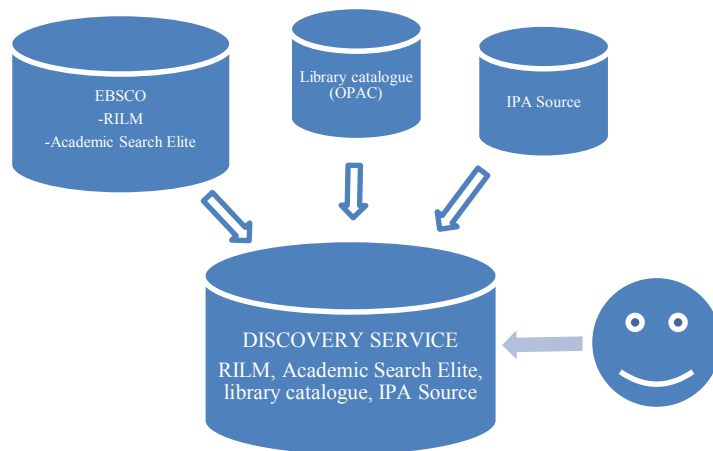
Yhteishakumenetelmät

Kuva 1: Ei yhteishakua, käyttäjä hakee erikseen jokaisesta tiedonlähteestä.

Kuva 2: Metahaku (Metalib ja vastaavat), hakujärjestelmä tekee käyttäjän tekemän haun eri tiedonlähteisiin ja yhdistää hakutulokset.

Kuva 3: Discovery-palvelu: eri tiedonlähteet on haravoitu yhteiseen tietokantaan, johon haku tehdään.

Kuvassa 10 on kuvattu metahakujärjestelmä (federated search tai metasearch). Käyttäjä tekee haun esim. Nelliin pikahakusettiin, ja järjestelmä toistaa haun yhtä aikaa useaan tietokantaan ja yhdistää hakutulokset ja tarjoaa ne käyttäjälle. Menetelmä on melko hidaskäyttöinen eikä haku koskaan toimi niin hyvin kuin aineiston

natiivikäyttöliittymässä. Aineistojen pitää myös olla yhteensopivia metahakujärjestelmän kanssa jotta aineistoon voisi tehdä tätä kautta hakuja. Monissa musiikin alan aineistoissa tämä ei ole mahdollista.

Kuvassa 11 on kuvattu uusin tulokas eli ”discovery solution” tai ”discovery service”. En tiedä tälle suomenkielistä nimeä. Tällaisessa ratkaisussa rakennetaan suuri tietokanta, johon haravoidaan aineistojen sisältö. Tällöin haku on loppukäyttäjälle hyvin nopea, sillä haku tehdään vain keskitettyyn tietokantaan. E-aineistojen viitetiedot tulevat järjestelmän toimittajan ylläpitämästä keskitetystä indeksistä. Tällaisia järjestelmiä on ainakin kolme: EBSCO Discovery Service, Ex Libriksen Primo ja ProQuestin Summon. Finna on myös tällainen: se käyttää Primon keskitettyä e-aineistoindeksiä (Primo Central Index), mutta Primon käyttöliittymä ja muut osat on korvattu avoimen lähdekoodin VUfind-järjestelmällä.

Kirjastoista Guildhallilla, Royal Academy of Musicilla (RAM) ja Royal College of Musicilla (RCM) ei ollut mitään yhteishakutoimintoja. Guildhall oli tosin hankkimassa EBSCO Discovery Serviceä (EDS). Useimmilla muillakin yhteishakutoiminnot olivat kyllä sivuroolissa, linkkilista oli käytetyin reitti. Kaikissa kolmessa kirjastossa linkit aineistoihin olivat kirjaston sivulla oppilaitoksen intranetissä. RAM:lla oli lisäksi linkit e-aineistoihin kirjastokatalogin käyttöliittymään upotetulla sivulla. Guildhallissa ei haastatteluhetkellä ollut varsinaista yhteishakua, mutta heillä oli useita EBSCO:n aineistoja, joita voi hakea yhdessä EBSCO:n käyttöliittymästä. Kate Eaton sanoi EDS:stä, että odottavat etenkin sitä että saavat JSTORin ja kirjastokatalogin samaan hakuun.

Metahaku oli käytössä varsinaisesti vain King’s College Londonissa. Heillä oli Metalib niin kuin meilläkin, ja siihen oli laitettu myös Senate House Libraryn relevantit aineistot. Heillä oli kuitenkin Primo käytössä, joten olivat siirtymässä vahvasti discovery-ratkaisuun. Aikovat luopua Metalibistä kokonaan muutaman vuoden pääsetä.

Senate House Library oli poikkeus tässäkin mielessä, sillä oppilaitokset ohjaavat opiskelijoita SHL:n aineistoihin kuka mitäkin reittiä. Heillä itsellään oli joku Encore-kirjastojärjestelmän metahakulaajennus, mutta Colin ei ollut sitä käyttänyt, kuulemma se ei soveltunut musiikin hakuun.

Discovery-tyyppinen ratkaisu oli käytössä Trinityssä ja King’s College Londonissa (KCL), Trinityllä EDS ja KCL:lla Primo. Trinityssä käytettiin silti enemmän kotisivun linkkilistaa, mutta kirjasto rohkaisi EDS:n käyttöön, siitä käytettiin heillä nimitystä ”Quick search”. Edith Speller oli rakentanut EDS:n edellisen vuoden aikana, sanoi että käyttönotossa meni noin vuosi joten EDS ei missään nimessä ole vaivaton ratkaisu. Itse EDS ei ollut kallis, mutta työmäärä oli suuri, luultavasti hyvin saman tyyppistä työtä kuin Finnan kanssa. Kaikki erikoisaineistot eivät näy EDS:ssä, Trinityllä onkin e-aineistolistalla merkintä siitä onko aineisto mukana ”Quick searchissä”. Siinä mielessä nämä eivät ole sen täydellisempiä kuin metahakuratkaisutkaan. Myöskään mitään selaushakuja ei ole, vaikka aineistojen natiivikäyttöliittymät niitä tarjoaisivatkin.

Edith sanoi, että Trinity hyppäsi yli koko metahakuvaiheesta – aiemmin ei ollut mitään ja nyt on discovery, ja että mitä enemmän hän on kuullut Metalibistä ja vastaavista sitä tyytyväisempi hän on ollut että heiltä jäi tämä vaihe väliin. Edithiltä kuulin paljon yksityiskohtaista selostusta EDS:n ongelmista, mikä oli hyvä, sillä aimmin olin kuullut vain hyviä asioita. EDS käyttää LinkSource-nimistä EBSCO:n linkityspalvelua, se siis

vastaa meidän SFX:ää ja se on oltava myös oikein konfiguroitu jotta loppukäyttäjä pääsisi hakutuloksista aineistoon.

KCL:ssa oli käytössä Ex Libriksen Primo. Heillä se oli pääasiallinen reitti aineistoihin, eikä heillä ollut varsinaista linkkilistaa kaikista e-aineistoista. Sen ymmärtää hyvin, sillä monialaisena yliopistona heidän aineistolistaansa oli valtava. KCL oli importoinut kirjastokatalogiinsa marc-tietueita erityisesti sellaisista aineistoista, jotka eivät toimi kunnolla Primo Central Indexissä (Naxos, Classical Music Library, ym). Tällä tavalla nekin saadaan Primo-hakuun kirjastokatalogin kautta. Liz sanoin näkyvyydestä, että kun e-aineistoista maksetaan niin julmetusti, niin on syytä tehdä kaikki voitava niiden käyttöasteen parantamiseksi. PCI:stä puhuttaessa Liz sanoi, että haku on välillä ”hit and miss”, PCI välillä näyttää vääriä ”saatavilla”-tietoja artikkeleista, vähemmän myös toisin päin eli vääriä ”ei saatavilla”-tietoja. Ensin mainituista tulee luonnollisesti enemmän valitusta.

KCL:llä on myös käytössä LibGuides, joka oikeastaan korvaa linkkilistan kotisivuilla. Siellä on tieteenalakohtaiset ”oppaat”, joissa on kyseisen alan olennaiset aineistot ja niihin linkit joissa etäkäyttö ja autentikointi on huomioitu. Oppaat ovat täällä: <http://libguides.kcl.ac.uk/content.php?pid=617491> . Myös Edith sanoi, että ovat Trinityssä harkinneet LibGuidesin käyttöönottoa.

3.3.3. Autentikointi ja etäkäyttö

Kaikilla kirjastoilla paitsi British Libraryllä oli jonkinlainen etäkäyttötapa käytössä. British Library ei kansalliskirjastona oikein voi tarjota etäkäyttöä asiakkailleen, sillä miltei kuka tahansa voi olla asiakas.

Muissa kirjastoissa aineistojen etäkäyttömahdollisuudet olivat melko kirjavia. Joihinkin aineistoihin ei tarjottu etäkäyttöä lainkaan lähinnä teknisistä syistä, toisissa taas lisenssiehdot kielsivät ulkopuolisilta aineiston käytön, joten aineistoon piti kirjautua myös paikan päältä käytettäessä. Liz KCL:stä sanoi, että monet oikeustieteellisten aineistojen kustantajat eivät salli walk-in-user:eita, sillä ne pelkäävät että Lontoon lukuisat asianajotoimistot käyttäisivät näitä kirjastojen kautta ilmaiseksi.

Autentikoinnissa vallitseva ratkaisu oli Athens tai OpenAthens, joita käyttivät kaikki vierailemani yliopistokirjastot paitsi KCL. Näitä palveluja tuottaa Eduserv, joka on Ison-Britannian julkisen sektorin IT-palveluntarjoaja, meillä CSC on ehkä lähinnä vastaavaa. OpenAthens on uudempi versio väistyvästä Athens-palvelusta, molempia oli käytössä vierailmissani kirjastoissa. Ilmeisesti OpenAthens käyttää shibboleth-tekniikkaa.

Athens ja OpenAthens ovat kirjautumispalveluja, joiden avulla loppukäyttäjä pääsee kirjautumaan suoraan e-aineistoihin. Tämä tarkoittaa, että kustantajien on tuettava Athens-kirjautumista jotta etäkäyttö olisi mahdollista. Monet pienten kustantajien aineistot (esim. IPA source) eivät tue Athens-kirjautumista, sillä se tulisi heille liian kalliiksi rakentaa.

Etäkäytössä Athensin avulla pääsee aineistoon ainakin kahta eri reittiä. Käyttäjä voi mennä suoraan johonkin aineistoon, esim. JSTOR:iin, ja etsiä sieltä Athens-kirjautumistoiminnon ja kirjautua sisään, jolloin hän pääsee käsiksi organisaationsa aineistoihin. Tässä on se ongelma, että joka aineistossa Athens-toiminto löytyy vähän eri paikasta joten yleistä ohjeistusta on mahdotonta tehdä. Toinen tapa on kirjautua suoraan Eduserv:n MyAthens-palveluun, jolloin pääsee listaan organisaation

aineistoista jotka ovat mukana Athens-palvelussa. Ainakin RCM neuvoo opiskelijoita käyttämään tätä jälkimmäistä tapaa.

KCL:llä oli aiemmin ollut käytössä Athens, mutta nyt he käyttivät shibboleth-kirjautumista aineistoihin. Tämä ratkaisu on ilmeisesti hyvin samankaltainen kuin shibbolethia käyttävä OpenAthens. KCL:lla oli käytössä shibbolethin lisäksi myös EZproxy. Osa aineistoista käyttää proxyä, joten kaikkia KCL:n aineistoja voisi tekniikan puolesta käyttää myös etänä mikäli lisenssiehdot sen sallisivat. Myös proxyyn kirjaututaan shibboleth-kirjautumisella, joten KCL:n opiskelijan ei välttämättä tarvitse tietää, onko hän kirjautumassa nyt proxyyn vai itse aineistoon, käyttäjätunnukset ovat samat.

Asioita mutkistaa vielä Senate House Library, jonka laajoja e-aineistoja SHL:n osakasorganisaatioiden opiskelijat pääsevät käyttämään mikäli hankkivat SHL:n kirjastokortin. Tällöin he saavat myös SHL:n käyttäjätunnuksen jolla näitä aineistoja pääsee etäkäyttämään. KCL:n metalib-aineistolistassa olikin joka aineiston kohdalla hyvin näkyvä ikoni ilmaisemassa millä käyttäjätunnuksella aineistoon tulee kirjautua: ”King’s username”, ”Senate House”, ”Specific password” ym. SHL käyttää yhden kansainvälisen osaston autentikointiin Athens-kirjautumista ja muutoin EZproxyä.

Myös Trinity college käytti OpenAhensia ja proxyä (ei EZproxy vaan ilmeisesti Eduserv:n proxy-palvelu) joihin kirjaututtiin samalla shibboleth-kirjautumisella. Trinityssä Edith kertoi, että heillä jonkin verran lisäpänsärkyä on koitunut tietueiden kokotekstilinkeistä EBSCO Discovery Servicessä. Joissain tapauksissa linkeistä puuttuu tarvittava instituutio-osuus (mikäli aineistossa käytetään organisaatiokohtaisia linkkejä) ja tästä aiheutuu räätälöinnin tarvetta. Ymmärsin, että jos etäkäyttöratkaisussa on jotakin monimutkaista, siitä tulee aivan uskomattoman monimutkaista kun väliin lisätään discovery-kerros. Olin näitä kuullessani hyvin tyytyväinen EZproxy-ratkaisuumme ja sen yksinkertaisuuteen.

Yhteenvetona voisi sanoa, että autentikoiti saattaa mutkistaa aineistojen käyttöä todella paljon. Mitä yksinkertaisempi systeemi on loppukäyttäjälle, sen parempi. Athens-systeemin etuna voisi mainita sen, että mikäli käyttäjä eksyy aineistoon jotakin e-tuettua reittiä, esim. googlen kautta ja aineisto ei sen vuoksi aukea, käyttäjä voi esim. JSTORissa jo ollessaan klikkailla itsensä Athens-kirjautumiseen ja päästä aineistoon. EZproxyä käytettäessä käyttäjän kannattaa tässä vaiheessa ”aloittaa alusta” eli mennä tuettua reittiä (kotisivun proxy-etuliitteen sisältävät linkit tai nelli) aineistoon ja etsiä artikkeli uudelleen. Kaikissa muissa asioissa näkisin että EZproxy on parempi kuin Athens-systeemi. Osa Lontoon systeemien monimutkaisuudesta kyllä selittyy sillä, että aineistojen lisenssiehdot vaihtelevat: osa ei salli etäkäyttöä ja osa ei salli walk-in-käyttäjiä. Molemmat tapaukset olisivat kyllä hoidettavissa myös EZproxyllä.

3.4. Elektronisen ja fyysisen aineiston suhteet

Kysyin myös elektronisen ja fyysisen aineiston suhteista. Tällä pyrin selvittämään, käsittelevätkö kirjastot e-aineistoja ja perinteisiä fyysisiä aineistoja täysin erillisinä kokonaisuuksina, vain onko näitä yhdistetty jollakin tavalla. Esimerkiksi löytyvätkö saman lehden painettu ja elektroninen versio samalla tekniikalla vai täytyykö niitä etsiä täysin eri reittejä. Paremmen termin puutteessa kutsun ”fyysiseksi aineistoksi” kaikkea aineistoa mikä kirjastolla on hyllyssään ja pysyvästi omistuksessaan: kirjoja, lehtiä, äänitteitä, kaikkea mitä voi käsin kosketella. Elektroniset taas ovat verkon kautta käytettäviä aineistoja joita kirjasto ei tavallisesti omista.

Sibelius-Akatemian kirjastossa fyysiset ja elektroniset aineistot ovat vielä melko erillisiä. Tulevilla uusilla kotisivuilla on pyritty käsittelemään kokoelmia kokonaisuutena riippumatta siitä ovatko ne elektronisia vai fyysisiä. Tänä vuonna olemme myös laittaneet lehtihyllyihin QR-koodeja niiden lehtien kohdalle jotka ovat saatavissa myös elektronisina. QR-koodissa on linkki lehden SFX-valikkoon. Arcassa ei ole juurikaan e-aineistoja lukuun ottamatta kesällä 2014 sinne vietyä muutaman tuhannen tietueen erää taideaiheisia ebrary-kirjoja. Osasta digitoitua aineistoa on tietueet myös arcassa, linkitys digitoitujen aineiston tietueeseen doriassa on vielä työn alla. Tulevaisuudessa Finna mahdollistaa jollakin tasolla fyysisten ja elektronisten kokoelmien yhteishau.

Guildhallissa ei ollut fyysisillä ja elektronisilla aineistoilla juurikaan yhteyttä. Heillä oli suunnitteilla EBSCO Discovery Servicen hankkiminen, ja se yhdistäisi kirjastokatalogin ja ainakin osan elektronisista aineistoista samaan hakuun. Kate Eaton kertoi odottavansa erityisesti että saa kirjastokatalogin ja JSTORin samaan hakuun. E-kirjoja heillä ei ole, eivät ole hankkineet niitä huonojen lisenssiehtojen vuoksi.

King's College Londonissa e-aineistojen ja fyysisten hankinta tulee eri budjeteista, mikä jakaa niitä aika lailla. Painetut aineistot hankitaan melko tarkkaan toiveiden ja kurssilistojen perusteella, elektronisissa on enemmän yleisaineistoja. Kuten aiemmin mainitsin, KCL on e-aineistojen näkyvyyden ja haettavuuden vuoksi tehnyt paljon MARC-importteja katalogiinsa e-aineistoista jotka eivät ole PCI:ssä.

Royal Academy of Musicissa ei ollut e-kirjoja eikä mainittavia yhteyksiä painetun ja e-aineiston välillä.

Royal College of Musicilla on jonkin verran Dawsonilta ostettuja e-kirjoja. Ainakin e-lehdet on luetteloitu kirjastokatalogiin, joten lehtiä voi nimeketasolla hakea yhdessä. Olivat harkinneet Naxos-tietueiden importointia kirjastokatalogiin, mutta eivät saaneet toimivia organisaatiokohtaisia linkkejä mukaan, joten hyöty olisi jäänyt rajalliseksi (levy olisi pitänyt etsiä uudelleen Naxoksen omasta käyttöliittymästä).

Trinityssä EBSCO Discovery Service yhdistää elektroniset aineistot ja osan fyysisiä aineistoja samaan hakuun. Trinityllä on jonkin verran yksittäisiä e-kirjoja, ja niiden marc-tietueet on tuotu kirjastokatalogiin mistä ne tulevat EDS:n hakuun. Tässä oli vähän komplikaatioita: heillä on kaksi katalogia, Trinityn ja Labanin, ja EDS:n perushintaan kuului vain yhden kirjastokatalogin kytkeminen. Siksi heillä on siinä vain Labanin tanssikirjaston kirjastojärjestelmä, ja Trinity joutuu pyytämään Labanin kirjastolaisia luetteloimaan myös Trinityn e-kirjat jotta ne saataisiin EDS:ään. Myös painetut nuotit eivät tämän vuoksi ole EDS:n haussa, joten fyysiset ja elektroniset aineistot ovat täälläkin melko erillään. He ovat harkinneet Alexander Street Pressin e-nuottien ja hakuteosten importointia kirjastotietokantaan. Ongelmana tässä on se, että kirjastotietokannan lisenssimaksu perustuu tietuemäärään, joten he ovat varovaisia suurien importointien kanssa.

Trinityllä on käytössä SFX:ää vastaava EBSCO:n LinkSource-linkityspalvelu ja siihen liittyvä ”AtoZ”-palvelu, joka vastaa nellin lehtilistaa. AtoZ:ssa on myös painetut lehdet, joten heillä on simppeleitä kaikkien kausijulkaisujen lista käytössä (Finnassa on myös tämä ominaisuus). Painettujen lehtien tietueissa on linkki e-versioon jos sellainen on saatavilla. He laittavat myös hyllyyn lakkautetun painetun lehden tilauksen kohdalle printatun lehden kannen, jossa lukee että se on saatavilla nykyään sähköisenä.

Myös kirjojen väliin on laitettu kirjanmerkkejä, joissa sanotaan että tämä on myös e-versiona.

Senate House Libraryssa oli ennen ollut hyllyissä kirjatukia tms. joissa oli maininta, että tämä aineisto on myös sähköisenä. Haastatteluhetkellä niitä ei ollut (poistettiin jonkin muuton yhteydessä), mutta Colin aikoi tuoda ne uudelleen käyttöön. SHL ei ollut ymmärtääkseni importoinut e-aineistotietueita katalogiin, mutta katalogissa oli tietueet kullekin e-aineistolle (eli esim. tietue ”Naxos Music Library”).

British Libraryssa elektronisen ja painetun aineiston välillä ei ole juurikaan muita yhteyksiä kuin SFX, jonka kautta pääsee painetun tietueesta elektronisiin versioihin (SFX-napin ”nimenä” käyttöliittymässä on ”I want this”).

Kirjastot tuntuivat käsittelevän elektronisia ja fyysisiä kokoelmia edelleen melko erillisinä. Discovery-tyyppisten palvelujen yleistyminen tuo näitä kokoelmia saman haun piiriin ja sitä kautta enemmän yhteen.

4. Hyödyllisiä havaintoja

Kirjastovierailuilla tuli vastaan kaikenlaisia yksittäisiä hyviä ideoita, jotka eivät välttämättä liittyneet aiheeseeni mitenkään. Seuraavassa lista yksittäisistä asioista. Osa on asioita jotka meilläkin ovat hallussa, osa on ratkaisumalleja jotka eivät välttämättä meillä toimi, mutta jotka ovat hyviä keskustelunaiheita, ja melko iso osa on ihan ”note to self” –tyyppisiä vain itselleni hyödyllisiä muistutuksia. Loput voisivat olla hyödyllisiä ideoita meilläkin.

Guildhall school of music and drama

- Yksi nuotin varastoon sijoittamisen peruste on hankala käytettävyys (hyllyssä), esim. huonot kierrekannet tai ”36 stemmaa” tms.
- Tiedonhaku opetetaan vasta kolmannella vuosikurssilla ison kirjoitustehtävän sisältävän kurssin yhteydessä: ”It’s delivering it when it’s actually needed”.
- Järjestelmällinen kurssikirjojen hankinta: joka kurssille on julkaistu lukulista, jossa on oheismateriaalit ja tenttikirjat yms. Vuosittain nämä kirjalistat käydään kirjaston kanssa läpi tietyssä vaiheessa lukuvuotta jotta kirjasto saa tarvittavat kirjat hankittua ennen kurssien alkua. Tämä ja moni muu systeemi luotiin Guildhallin hakiessa todistuksenmyöntöoikeutta, eli itsenäisen yliopiston asemaa. Siitä seuraasi jonkin verran meidän auditointia muistuttanut prosessi jossa tarkastettiin että tietyt asiat tehdään systemaattisesti.
- Tuttu tilanne: heillä on teatteripuoli ja musiikkipuoli, mutta ne ovat todella erillisiä: kaikki näyttelijät osallistuvat musikaaliproduktioon opintojensa aikana, mutta sitä ei opeteta musiikkiosastolla; vastaavasti kaikilla oopperalaulajilla on näyttelämiskurssi, mutta sitä ei pidetä teatteriosastolla.

King’s College London

- Systematisoitu tapa hankkia e-aineistoja: priorisointilistojen kierrätys osastoilla, mahdollisimman paljon aineistoja koekäyttöön, systemaattinen tapa ilmoittaa koekäytöistä ja kerätä niistä palautetta. Pyrkimyksenä tasapuolisuus eri oppiaineiden välillä ja toisaalta maksimoitu hyöty oikeiden hankintojen muodossa.
- Elektronisten hakuteosten, esim. ”Oxford reference online”-paketin kirjojen marc-importointi kirjastokatalogiin.
- Primo Central Indeksistä puuttuvien musiikkiaineistojen marc-importointi kirjastokatalogiin, millä saavutetaan ”täysi” kattavuus kirjastokatalogin ja PCI:n yhdistävässä haussa.
- E-aineistojen käyttötilastoinnissa käytössä Ex Libriksen USTAT-järjestelmä, jonka käyttöoikeus ilmeisesti tulee joidenkin Ex Libriksen tuotteiden mukana. Onkohan meillä tähän lisenssi SFX:n tai Metalibin kylkiäisenä?
- Ajatus siitä, että jos kirjastolla on e-aineistoja, kirjaston täytyy tehdä se mitä on tehtävissä käyttöasteen lisäämiseksi, sillä niistä maksetaan niin paljon.
- Näillä oli lainaläppärikaappi (kuva 12): opiskelijat voivat itsepalveluna lainata kaapista kannettavan tietokoneen, käyttää sitä kirjastossa ja palauttaa kaappiin.

Kuva 4: KCL:n lainaläppärikaappi

Royal Academy of Music

- Skannaavat aineistoa tilauksesta maksua vastaan mikäli oikeudet ovat kunnossa. Lähettävät skannatun aineiston sähköpostissa, tai jos ei mahdu niin CD-levyllä. Kaavake jolla tilataan ja selvitetään oikeudet.
- Kirjasto kehottaa käyttämään Senate House Libraryn e-aineistoja mikäli heiltä ei löydy, samoin Westminsterin yleistä kirjastoa jossa on esim. Naxos etäkäytössä. Meilläkin voisi paremmin olla selvillä esim. HY:n kirjaston tietokannoista ja suositella kävelyä Kaisa-taloon mikäli meiltä ei esim. jotakin e-lehteä löydy.
- Ylipäätään Kathy sanoi, että he kehottavat opiskelijoita ottamaan hyödyn irti siitä, että he ovat opiskeluaikansa Lontoossa missä on loistavat resurssit saatavilla eri kirjastojen kautta. Sama pätee Helsinkiin.

Royal College of Music

- Ovat tehneet intranettiin laulunopiskelijoille oman sivun, jolla on linkkejä heille relevantteihin e-aineistoihin.
- Käyttävät intranetin e-aineistosivuilla linkkeinä aineistojen tai kustantajien logoja, eli siis logoa klikkaamalla pääsee aineistoon.
- SirsiDynix-kirjastojärjestelmässä on toiminto, joka testaa kaikki 856-kentissä oleva linkit ja antaa raportin kuolleista linkeistä. Onkohan Voyagerissa?
- Naxos Music Libraryn käyttötilastoista näkee, kuinka monta käyttäjää siellä on ollut yhtä aikaa, samoin ns. turnaways-luvun mikäli yhtäaikaisten käyttäjien määrä on ylittynyt. Tätä voi käyttää tarvittavan lisenssimäärän optimointiin.
- Monissa yksittäin tilatuissa e-lehdissä tulee mukana käyttöoikeus kustantajan tietokantaan/hakuliittymään, josta pääsee usein käsiksi metadataan ja tiivistelmiin niistäkin lehdistä joita ei ole tilattu.

- Vinkki: ”Music Sales Classical” –sivusto, joka on lähinnä nuottikauppa, mutta tosi monet nuotit ovat Issuu-julkaisualustalla katsotavissa kokonaisina.
- Toinen vinkki: oman linkkilistan ylläpidolle hyvä vaihtoehto on tarjota linkki Irving S. Gilmore Music Libraryyn, joka on todella laaja aiheittain järjestetty linkkikirjasto. Sitä ylläpitää Yalen yliopiston kirjasto.

Trinity Laban Conservatoire of Music and Dance

- Kirjastossa oli nokkelia ohjelappuja toivotusta hiljaisuuden asteesta (kuva 13).

Kuva 5: Ohjelappuja Trinityssä

- Monella e-aineistokustantajalla on tosi hyviä käyttöohjevideoita, Edith oli ajatellut laittaa näihin linkkejä mutta ei ollut saanut istutettua tätä nykyisen nettisivujen layoutiin. Jos saavat LibGuidesin niin sinne ajatteli laittaa.
- Joku opettaja jakoi Naxokseen tekemäänsä soittolistaa opiskelijoille. Kirjasto rohkaisee opettajia tähän.
- Artikkeleihin ym. linkittäminen oli opettajille todella hankalaa. Totesimme yhdessä, että siitä pitäisi kirjoittaa kunnan ohje opettajille.
- Nettisivujen e-aineistolistassa (taulukko) oli kunkin aineiston kohdalla myös maininta onko aineisto haettavissa QuickSearch:sta (EBSCO Discovery Service). Kun Finna saadaan käyttöön, tämän tiedon tarjoaminen asiakkaille voisi olla hyvä idea.
- EBSCO:n LinkSource (SFX:ää vastaava) on heillä konfiguroitu niin, että se menee suoraan aineistoon. Eli logiikka on ”jos kokoteksti on saatavilla, mene suoraan sinne; jos kokotekstejä on useita, mene ensimmäiseen”. Opiskelijat olivat kokeneet linkkivalikon hämmentäväksi, siksi tämä asetus. SFX:ssä on saatavilla sama asetus, voisi kokeilla.
- EBSCO:n AtoZ eroaa SFX:n lehtilistasta siinä, että siinä on myös kirjaston painetut lehdet. Tällainen lista voidaan (ehkä) tehdä myös Finnaan jos niin halutaan.
- Aikovat importata katalogiin Alexander Street Pressin hakuteokset ja e-nuotit. Kuulemma Classical Scores Libraryn ainakin ensimmäisestä osasta saa marc-tietueet.
- Heillä oli kirjoissa kirjanmerkkejä, joissa sanottiin että tämä kirja on saatavilla myös sähköisenä.

Senate House Library

- Colin mainitsi Hochschule für Music und Theater Leipzigin kirjaston tietokannan, johon oli importoitu kaikkea mahdollista vapaata aineistoa, mm. koko IMSLP. Sanoi että on hyvä että he ovat tehneet sen, joten hänen ei tarvitse; hän voi tarjota linkin ja sanoa että katso niiden tietokannasta.
- Vinkki: ”OAIster”-haku, hakee OA-rinnakkaisjulkaisutietokannoista. Ilmeisesti nytemmin integroitu Worldcat:iin.
- SHL:n paperiaineiston digitointilaitteisto oli tavallinen Canon EOS-sarjan kamera palkkelineessä, tavallinen pöytä, tietokone ja muutama valokuvaajien käyttämä kuvausvalo (ks. kuva 13). Sanoi, että tekee samantasoista jälkeä kuin moninkertaisesti kalliimpi yläpuolelta kuvaava skanneri.

Kuva 6: Senate House Libraryn digitointikalusto, kamera puuttuu kuvasta

British Library

- Olivat tehneet jostakin digitoidusta kokoelmasta SFX-targetin, joten linkitys aineistoon toimi SFX:n kautta.
- Käyttävät arkistoluettelointisääntöjä arkistoaineiston luettelointiin ”Archives and manuscripts” –katalogiin.
- Erikoiset nimeämiskäytännöt: pääkatalogi oli ”Explore the British Library”, SFX-linkki taasen ”I want this”.
- Varastokokoelmissa ainakin osa kirjakokoelmista oli luokiteltu kirjan koon (etenkin korkeuden) mukaan, jolloin hyllyväli saadaan säädettyä juuri sopivaksi.

5. Erasmus-henkilökuntavaihto

Erasmus-vaihto-ohjelmia on ainakin kolme: yleisimmin tunnettu on opiskelijavaihto, jota on käyttänyt jo yli kaksi miljoonaa yliopisto-opiskelijaa. Yliopiston opettajien vaihto on myös melko suosittu. Kolmas ja vähiten tunnettu vaihto-ohjelma on tämä käyttämäni yliopiston muun henkilökunnan vaihto.

Tämä vaihto on jo lähtökohdiltaan hyvin erilainen kuin opiskelijavaihto; kestoaltaan se on viidestä arkipäivästä kuuteen viikkoon, eli murto-osa opiskelijavaihdon pituudesta. Käytännössä lähes kaikki tekevät vaihdon viikon tai kahden mittaisena. Olin suunnitellut vaihdosta kahden viikon mittaista, mutta reissu lyheni viikkoon. On selvää, että tämän pituisena varsinaisesta vaihdosta puhuminen on hieman harhaanjohtavaa, enemmänkin kyse on tutustumiskäynnistä johon voi liittyä jokin projekti.

Järjestin vaihdon siten, että vierailin kussakin kohteessa vain noin puolen päivän ajan. Ajattelin, että tällä tavalla kirjastojen on helpompi vastaanottaa minut koska en aiheuta merkittävää haittaa muille töille. Ajattelin, että jos joku kysyisi minulta saisiko tulla viikoksi työpaikalleni, vierailusta täytyisi olla todella paljon molemminpuolista hyötyä ennen kuin voisin suostua moiseen.

Vaihdon järjestelyä ei kannata yrittää tehdä liian kiireellä. Ensimmäisestä yhteydenotosta Lontooseen itse matkaan kului minulla noin puoli vuotta, mutta jo kuukausia aiemmin olin yrittänyt järjestää vaihtoa toiseen kohteeseen. Lontoo valikoitui lopulta kohteeksi seuraavilla perusteilla: vieraista kielistä osaan vain englantia riittävän hyvin joten halusin englanninkieliseen maahan, Iso-britannia ja Irlanti ovat englanninkielistä maista ainoita järkevän lähellä olevia, ja Lontoossa on eniten relevantteja kirjastoja.

Henkilökuntavaihtoa voin suositella muille kirjastolaisille. Kulutkaan eivät ole työnantajalle kovin suuret, sillä Erasmus-stipendi kattaa ison osan lähelle suuntautuvan lyhyen vaihdon kuluista. Vaihdon järjestelyissä menee aikaa ja vaivaa, mutta mielestäni se kannattaa.

Erkki Nurmi

verkkopalvelusuunnittelija

Taideyliopisto / Sibelius-Akatemian kirjasto

erkki.nurmi@uniarts.fi

p. 040-7104222

Kuva 7: allekirjoittanut (vas.) ja Peter Linnitt, Royal College of Music